

Lars Widenfalk

Härnösands konsthall, t.o.m. 31 januari 2015

Först blir jag överraskad av att Lars Widenfalks skulpturer inte visas i de stora utställningsrummen på övre plan i konsthallen. De borde kräva luft och rymd omkring sig. Men väl nere i de små rummen på entréplanet känns det ändå helt rätt att det är här de ska vara. En känsla av intimitet, nästan andakt infinner sig i den förtätade miljön med fördragna fönster, sparsmakad punktbelysning från taket och all denna gnistrande röda granit, vita marmor, svarta diabas och så glaset i blått, grönt och vitt.

Direkt möts man av skulpturgruppen "Cirkeln". Något som ser ut som ett solur eller en kalender. Tolv vita gudavarelser med skyken löst knutna över höfterna och armarna i kors över bröstet. De står vända mot varandra och betraktar en gemensam mittpunkt. Lars Widenfalk berättar att han fick ett år på sig att arbeta med denna extra fina marmor från Carrara. Det blev en (1) skulptur per månad, både en kraftsamling och en utmaning, viken han just då behövde.

Två år höll han på innan han lyckades skapa en färdig fiol efter den store mästaren Stradivarius ritningar och då fick han förstås klura ut många tekniska lösningar på egen hand under arbetets gång.

Det var när de två Widenfalkska familjegravarna slogs ihop till en och hans morfars minnessten blev över; huggen i en utsökt diabaskvalitet med djup och fin svärta, som han fick idén att göra en fiol. Han döpte den till "Blackbird" för den sidenmjuka, kolsvarta ytans skull, stränghållaren i gult mammutben och kroppens inre i bländande bladguld, så likt en koltrast med strupe full av skönsång.

Under vernissagen på Härnösands konsthall spelade violinisten Ronnie Weber ett Bachstycke på denna märkliga fiol. Fram kom en dov, vacker ton, mycket lik en malmklockas, men utan den långa efterklang man annars är van att höra från en fiol i trä.

Historiska vingslag eller, kanske hellre, ett stort intresse och varm känsla för antikens Grekland, sumerernas Mesopotamien och faraonernas Egypten ser ut att ha följt och kännetecknat Lars Widenfalks konst genom åren. Jag ser i hans CV, att förutom utbildning på konstakademien i Oslo, har han studerat konsthistoria och arkeologi i Uppsala och i nordiskt sammanhang anses han ha gett nytt liv åt den figurativa stensulpturen i en tid då generationskamraterna föredrog stål, plast och betong i sina tredimensionella arbeten.

"Kameleonten" heter manshuvudet i svart marmor med ena örat i form av ödla som ändrar färg efter omgivning. Huvudet har samma långdragna linjer som återgivning av den omstridde, egyptiske faraonen Echnaton; samma långnästa ansikte med stora, kurviga läppar.

Även "Tiziano", det himmelsblå kvinnohuvudet i glas på en sockel av svart diabas och granit, har sensuellt formad mun, liksom näsa, ögon och höga kindben. En fulländad ansiktsform som renässansmålaren Tizian hade som sitt främsta ideal.

Den grovhuggna, röda graniten gnistrar extra starkt från "Cross my heart", skulpturen där de mörka skuggorna i höftskynkets veck och ansiktets något avvisande uppsyn, får den unga kvinnan med armarna i kors över bröstet att kännas högst levande. Hon ser ut

att skydda sitt allra heligaste, hjärtat bakom revbenet, mot att bli helt avklädd av den manliga blicken.

Skulpturerna "Blå orient" i glas och "Eastern pearl" i svart marmor har ett uttryck just så rundkindat och förväntansfullt, som glada barn och tonåringar kan ha. Båda två ser ut att ha haft samma modell som förlaga. Ett flickansikte jag tycker mig ha sett förut. Väl hemma kommer jag på att det liknar grannens älskliga barnbarn Maja.

Glas är det material Lars Widenfalk börjat arbeta med först på senare tid. Han är gift med en tjeckisk glaskonstnär och det är på familjeföretaget Ruda Banas i Tjeckien som han gjuter sina glasskulpturer. Ofta kör han parallellt, som med flickansiktet, och använder en silikonform gjord på stenskulpturen för att senare gjuta glaset i.

Glasskulpturen "Blå dam", som återges på affisch och vernissagekort, har en slät, vacker framsida medan den lätt kutande ryggraden visar upp kota för kota, vilket genast gör verket mer igenkännligt och konstigt nog, mänskligt.

Kanske är det detta som är Lars Widenfalks storhet som konstnär; att han vågar blanda det klassiskt vackra, släta och mjuka med en avigsida av något grovt, kantigt och ofullständigt.

Hans konst är så nära odödlig den kan bli. Ett av hans verk heter symptomatiskt nog "Ars longa, vita brevis est" (Konsten är lång, livet är kort) och är i form av ett vackert kvinnoansikte med en hastig skymt av döden i nacken.

Det är nog så att kontrasten ger höjd och spänning både i livet och konsten!

Text: Karin Lundqvist

Foto: Jonas Lundqvist

Volym 2014-12-20